

afzuig unit

promatec brandwerende plaat

kast scharnieren

berken mutiplex

elektra toebehoren

tegeltjes

pirplaat vloer isolatie

stoppenkast

houtkachel

lichtkoepel

oogstkaart materialen
gerecyclede toegevoegde materialen

Lessen voor de architectuur uit dit experiment

- Openstaan voor toeval en het loslaten van vroege ontwerpideeën, vertrouwen hebben in wat fasineerd ook tijdens de bouw.
- Materiaal en bewerkingsmogelijkheden is sturend in het ontwerp, hier zit inspiratie.
- Het hele lichaam is een ontwerptool speel er mee
- De bestaande situatie wordt gezien als grondstof en aanknopingspunten om mee te ontwerpen
- Eerlijkheid in constructie en materiaal mag zichtbaar gevierd worden
- Ambachtelijke kennis (hout, elektra, loodgieterwerk) maakt het ontwerp vanzelfsprekend en simpel in plaats van complex en vervrongen.
- Emotionele betrokkenheid als bewoner (op locatie zijn voor lange tijd) verandert ontwerpbeslissingen.
- Het huisje (een stapeling van materiaal) is geen afgerond object maar een tijdelijk systeem in gebruik.
- Het gebruik van materiaal uit de omgeving geeft verhaal en gronding aan het project
- Schoonheid gaat niet over het verstoppen van wat er is onder een glimmende laag, maar over het orkestreren van wat er al is.
- dogma's zijn er om een aandachtspunt te hebben.

Lessen voor de architectuur

Door het fysieke proces ervaarde ik dat het project steeds meer uit observatie groeide. Elke dogma die ik opstelde, bleek essentieel. Maar waarom zijn deze dogma's zo belangrijk voor de architectuurpraktijk? Omdat architectuur niet alleen een beeld of concept is, maar een lichamelijke ervaring. Het is de optelsom van een lichaam dat samenkomt met een plek, en daaruit ontstaat een levend proces. In dit project schets ik een alternatieve route, een die minder visueel en abstract is, en veel meer tastbaar, geworteld in lokale materialen en handelingen. Dit project staat haaks op het catalogusontwerp. Het is geen kant-en-klaar plaatje, maar een zoektocht naar hoe architectuur ontstaat uit de ontwerper zelf, die zijn lichaam en zijn directe input inzet om de ruimte te vormen.

Binnen deze zoektocht bouw ik verder op een houding die ook te vinden is bij architecten als Gordon Matta-Clark en Jo Talleu. Zij laten zien dat architectuur niet alleen bestaat uit het polijsten en dichtplamuren van gebouwen, maar juist ook uit het openleggen, bevragen en opnieuw kijken naar wat er al is. In hun werk wordt de bestaande toestand niet weggewerkt, maar gebruikt als materiaal op zich. Daarin zit voor mij een belangrijke verschuiving: weg van de afstandelijke ontwerper die een beeld maakt, naar een maker die met een open blik kijkt naar materiaal, constructie en bestaande situaties.

Dit project is daarmee ook een kritiek op de groeiende afstand tussen architect en bouw, tussen idee en ervaring. Die afstand maakt architectuur vaak glad, gecontroleerd en beeldgedreven. Ik zoek juist naar een praktijk waarin die afstand weer

kleiner wordt, waarin materiaal, handeling en lichaam weer direct invloed hebben op wat er ontstaat. Een houding waarin eerlijkheid in constructie en materiaal niet wordt verborgen, maar zichtbaar en zelfs gevierd mag worden, omdat daarin de kern van het gebouw ligt.

Een belangrijke les in dit proces is het leren openstaan voor het toeval. Waar in veel architectuurpraktijken het proces vaak wordt gestuurd van idee naar render, heb ik juist geprobeerd om die richting om te draaien. Niet vastklampen aan het eerste idee, maar durven loslaten en het materiaal volgen. Het principe van “kill your darlings” werd hierin essentieel: eerdere ideeën loslaten zodat er ruimte ontstaat voor oplossingen die vanzelfsprekender en directer uit het proces zelf voortkomen.

Ook het ontwikkelen van ambachtelijke vaardigheden – zoals houtbewerking, meubelmaken, en kennis van elektrotechniek en loodgieterswerk – heeft een directe invloed gehad op het ontwerp. Door te begrijpen hoe dingen werkelijk gemaakt worden, worden constructies leesbaar en kunnen oplossingen zich eenvoudiger en logischer verbinden met de bestaande situatie. Het ontwerp wordt hierdoor niet abstracter, maar juist concreter en gelaagder.

Het werken op locatie maakte bovendien dat ik veel directer openstond voor wat de plek zelf te bieden had. Waarnemingen van licht, wind, geluid en onverwachte situaties zijn niet genegeerd, maar juist meegenomen in het ontwerp. Soms voelt het huisje daardoor bijna als een tent: een open structuur waarin regen,

vogels en wind nog steeds aanwezig zijn in de ruimte. In plaats van dit tegen te werken, heb ik geprobeerd dit te omarmen. Zo is het dakraam bijvoorbeeld zo gepositioneerd dat de kruin van een boom zichtbaar wordt, inclusief vogels die door het dakbeeld heen bewegen. Ook ruimtes zijn verschoven op basis van comfort en ervaring; zo is de keuken verplaatst naar een koelere plek in het huis, ondanks de consequenties voor de indeling.

Emotionele betrokkenheid als ontwerper en tijdelijke bewoner heeft hierin een grote rol gespeeld. De eerste ideeën bevatten bijvoorbeeld ramen in de kopse gevel, maar naarmate ik langer in de ruimte was, ontstond juist de behoefte aan meer beschutting ten opzichte van de straat. Dit laat zien hoe directe ervaring de oorspronkelijke ontwerpintentie kan verschuiven en zelfs corrigeren.

Het huisje dat hieruit voortkomt, oorspronkelijk opgevat als een noodwoning met een tijdelijk karakter, wordt in dat licht geen object dat vanzelfsprekend moet verdwijnen. De snelheid van bouw en de eenvoud van constructie betekenen niet dat het minder waarde heeft. Integendeel, juist daarin zit een mogelijkheid om anders te kijken: met een lichte, speelse en open houding naar materiaal en bestaande structuren, waarin het tijdelijke niet per se eindigt in afbraak, maar kan leiden tot nieuwe manieren van waarderen en voortbestaan.